

SUPLI 4215/2020 1 / 7

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
CATALUNYA
SALA SOCIAL

NIG : [REDACTED]
MC

Recurs de Suplicació: 4215/2020

[REDACTED]

Barcelona, 5 de febrer de 2021

La Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels magistrats esmentats més amunt,

EN NOM DEL REI

ha dictat la següent

SENTÈNCIA NÚM. 709/2021

En el recurs de suplicació interposat per [REDACTED] a la sentència del Jutjat Social 7 Barcelona de data 10 de març de 2020 dictada en el procediment núm. 574/2018, en el qual s'ha recorregut contra INSTITUTO NACIONAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL, ha actuat com a ponent ll·lm. [REDACTED]

ANTECEDENTS DE FET

Primer. Va arribar al Jutjat Social esmentat una demanda sobre invalidesa grau, la qual l'actor al·lega els fets i fonaments de dret que va considerar procedents i acabava demanant que es dictés una sentència d'acord amb el que es demanava. Admesa la demanda a tràmit i celebrat el judici, es va dictar la sentència en data 10 de març de 2020, que contenia la decisió següent:

"DEBO DESESTIMAR Y DESESTIMO la demanda presentada por [REDACTED] frente a la parte demandada el INSTITUTO NACIONAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL."

Segon. En aquesta sentència es declaran com a provats els fets següents:

“PRIMERO.- [REDACTED] con fecha de nacimiento el [REDACTED], con las circunstancias personales que obran en autos y de profesión habitual SUBALTERNA, en situación de alta o asimilada al alta en el régimen general, instó del INSS reconocimiento de incapacidad permanente para trabajar.

SEGUNDO.- El dictamen médico emitido por el SGAM en data 14 de marzo de 2018 apreciaba en la parte demandante las lesiones de ARTRITIS REUMATOIDE SEROPOSITIVA DIAGNOSTICADA EN 2013, EN TRATAMIENTO CON MTX. SIN LIMITACIÓN FUNCIONAL ACTUAL. TRASTORNO DEPRESIVO MAYOR RECURRENTE EN TRATAMIENTO FARMACOLÓGICO Y CONTROLES POR PSIQUIATRÍA Y PSICÓLOGO DE CSMA. EN LA ACTUALIDAD SIN LIMITACIONES PSICOFUNCIONALES INCAPACITANTES, por lo que el INSS, basándose en la falta del criterio de permanencia, en data 16 de abril de 2018, no declaró a la actora en grado alguno de incapacidad y denegó el derecho a prestaciones económicas.

TERCERO.- El día 29 de junio de 2018 el INSS desestimó la reclamación previa presentada por la parte demandante.

CUARTO.- En el momento en que fue emitida la resolución del INSS aquí recurrida, la demandante, teniendo en cuenta el cuadro patológico demostrado y el grado de afectación del mismo, no se hallaba en grado de incapacidad alguno, por no reunir los requisitos de gravedad y/o permanencia. La resolución recurrida fue emitida conforme a derecho.

QUINTO.- No fueron discutidas ni la base reguladora (2255,60 euros) ni la fecha de efectos (14 marzo 2018).”

Tercer. Contra aquesta sentència la part actora va interposar un recurs de suplicació, que va formalitzar dins del termini. Es va donar trasllat a la part contrària, no lo va impugnar. Es van elevar les actuacions a aquest Tribunal i es va formar aquest rotlle.

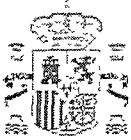
FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- Contra la sentència d'instància -que desestimà la demanda i confirmà la resolució inicial dictada per l'INSS, que la declarà no afecte a cap grau d'invalidesa- interposa recurs de suplicació la demandant.

SEGON.- El primer motiu de recurs, per la via de l'art. 193.b LRJS, postula la revisió del fet provat quart, en els termes que s'explicaran més endavant.

Abans, però, d'abordar aquesta pretensió escau recordar que és doctrina consolidada i pacífica que per a que la revisió dels fets provats pugui ser atesa és precís que concorrin una sèrie d'elements “sine qua non”, a saber: a) que es determinin amb precisió i claredat els fets afirmats, negats o omesos que es considerin erronis, contrari al què s'ha acreditat respecte dels elements documentals o pericials sobre els què es basa la sentència recorreguda, b) que s'ofereixi al tribunal ad quem un redactat alternatiu concret i específic sobre el què s'ha de basar la narració fàctica refutada com incorrecta, bé sigui substituint alguns dels seus punts, bé complementant-los, bé incloent-n'hi de nous; c) que es citin en forma concreta els documents o les perícies respecte les què es faci evident l'error del

jutjador "a quo", sense que sigui acceptable una invocació genèrica o una revisió de fets no discutits al llarg de les actuacions; d) que aquests documents o perícies posin en evidència l'error o omissió d'aquest jutjador de forma clara, evident, directa i palesa, sense necessitat de conjetures, suposicions o argumentacions més o menys lògiques, naturals i/o raonables; i e) que la revisió que es pretén sigui transcendent en quant la part dispositiva de la sentència, amb efectes modificadors d'aquesta, atès que el principi d'economia processal impedeix incorporar fets respecte els que la seva inclusió cap efecte pràctic tindria.

D'altra banda, el recurs de suplicació, per la seva naturalesa extraordinària en l'àmbit laboral —on no impera la doble instància— comporta que la interposició del mateix no signifiqui una nova valoració dels elements jurídics i fàctics concurrents —a diferència de l'apel·lació—, sinó —per raons d'immediateza, imbricades en l'art. 24.1 en relació amb el 35.1 CE— una constatació d'un error processal, fàctic o d'aplicació del Dret. No és factible, per tant, una nova valoració dels fets concurrents, sinó una objectivització dels elements probatoris que palesin —sense dubtes, en forma fefaent i incontrovertible— un error en la valoració de la prova. En definitiva, no correspon a aquesta Sala jutjar de nou les patologies concurrents, sinó únicament valorar si el magistrat d'instància ha caigut en error en la valoració de la prova.

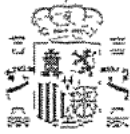
I en aquest estret marge de revisió, és criteri sostingut pacíficament i des d'antic per aquesta Sala (entre moltes d'altres, SS números 4985/1994, de 26 de setembre; 5654/1994 de 24 d'octubre; 6495/1994 de 30 de novembre; 102/1995, de 16 de gener, 1397/1995, de 28 de febrer, 1701/1995 i 2009/1995, d'11 i 22 de març; 3284/1995 i 3330/1995 de 23 i 24 de maig; 3633/1995 i 3915/1995 de 9 i 23 de juny; 4890/1995 de 19 de setembre; i 6023/1995, 2300/1995 y 6454/1995, de 7, 20 i 28 de novembre, 1028/1996, 1325/1996 i 8147/1996, de 19 de febrer, 1 de març i 9 de desembre; 3397/1997, 4317/1997, 4393/1997 i 4828/1997, de 9 de maig, 12 i 14 de juny i 4 de juliol; i 6002/1998, 14 de setembre i 7068/1998, de 16 d'octubre) tot aplicant la constant jurisprudència del Tribunal Suprem (també entre d'altres, Sentències de la Sala del Social del Tribunal Suprem de 12 de març, 3, 17 i 31 de maig, 21 i 25 de juny i 10 i 17 de desembre de 1990 i 24 de gener de 1991, que davant dictàmens mèdics contradictoris, llevat la concurrència de circumstàncies especials, s'ha d'atendre la valoració realitzada pel magistrat d'instància en virtut de les competències i atribucions que li atribueix l'article 97.2 de la Llei de Procediment Laboral, l'article 218.2 de la Llei d'Enjudiciament Civil i l'art. 120.3 de la Llei Orgànica del Poder Judicial.

A la llum d'aquests criteris doctrinals, s'aborda la revisió fàctica postulada, referida al fet provat quart, respecte del qual es proposa el següent redactat:

"Cuarto.- La actora presenta las siguientes dolencias: trastorno depresivo mayor recurrente grave junto con trastorno límite de la personalidad, de evolución tòrpida y refractarios a los tratamientos probados. Enfermedad de Crohn. Artritis reumatoide seropositivo".

Fonamenta aquesta pretensió revisora en l'informe del metge forense, als folis 83 i 84 de les actuacions.

El fet provat quart, en el redactat de la sentència impugnada, reflectia que *“teniendo en cuenta el cuadro patológico demostrado y el grado de afectación del mismo, no se hallaba en grado de incapacidad alguno, por lo no reunir los requisitos de gravedad y/o permanencia. La resolución recurrida fue emitida conforme a derecho”*.

És tracta, manifestament, d'un text impropï d'un fet provat, en integrar una conclusió jurídica manifestament predeterminant de la decisió final, que necessàriament ha de ser modificat, però no exactament en els termes que proposa la recurrent, sinó amb els que consten a les conclusions de l'informe mèdic forense que, com raona la magistrada en el tercer fonament jurídic, constitueix el fonament probatori principal de la seva convicció per a fixar la conclusió diagnòstica:

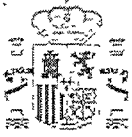
“Cuarto.- La actora presenta las siguientes dolencias: trastorno límite de la personalidad grave, que coexiste con episodios depresivos recurrentes. Enfermedad de Crohn y artritis reumatoide seropositivo graves”.

TERCER.- El segon motiu del recurs, emparat en l'apartat c) de l'article 193 de la Llei foral, es denuncia per la recurrent la infracció de l'art. 194.5 de la LGSS, en no ser reconegut a la demandant el grau d'incapacitat absoluta postulat.

Escau recordar, abans d'abordar la denúncia, que el grau d'incapacitat absoluta, com la resta, no ha estat desenvolupat reglamentàriament tal com disposa l'art. 194 LGSS i, per tant, s'ha definit jurisprudencial com la inhabilitació per tota activitat laboral o professional amb un mínim de rendiment i eficàcia, o la impossibilitat de desenvolupar la major part de les professions o oficis, o no es pot suportar uns mínims de dedicació, diligència i atenció indispensables per qualsevol ofici, en considerar el Tribunal Suprem (STS 3.2.86), que *“la prestación de un trabajo, por liviano que sea, incluso sedentario, sólo puede realizarse mediante la asistencia diaria al lugar de empleo, permanencia en él durante toda la jornada, estar en condiciones de consumir una tarea, siquiera sea leve, que ha de demandar un cierto grado de tensión, una relación otras personas u una moderada actividad física; sin que sea posible pensar que, en el amplio campo de las actividades laborales, existe alguna en la que no sean exigibles, salvo que se den un verdadero espíritu de sacrificio por parte del trabajador y un grado intenso de tolerancia en el empresario”*.

Reiteradament la jurisprudència ve assenyalant –entre moltes d'altres, SSTS 15.06.1990, 18.01.1991, 29.01.1991, etc.- que *“para la valoración de la incapacidad permanente, las lesiones y secuelas en cuanto concurren en el sujeto afectado han de ser apreciadas conjuntamente, de tal modo, que aunque los diversos padecimientos que integren su estado patológico, considerados aisladamente, no determinen un grado de incapacidad, sí pueden llevar a tal conclusión, si se ponderan y valoran conjuntamente”*. I, pel que fa al grau d'incapacitat permanent absoluta, la dita doctrina cassacional ve insistint des d'antuvi –entre moltes d'altres, SSTS 22.09.1988, 21.10.1988, 07.11.1988, 09.03.1989, 17.03.1999, 13.06.1999, 27.07.1989, 23.02.1990, 27.02.1990, 14.06.1990, etc.- que *“la realización de un quehacer asalariado implica no sólo la posibilidad de efectuar cualquier faena o*

tarea, sino la de llevarla a cabo con un mínimo de profesionalidad, rendimiento y eficacia, y la necesidad de consumarlo en régimen de dependencia de un empresario durante la jornada laboral, sujetándose a un horario, actuando consecuentemente con las exigencias que comporta la integración en una empresa, dentro de un orden preestablecido y en interrelación con los quehaceres de otros compañeros, en cuanto no es posible pensar que en el amplio campo de las actividades laborales exista alguna en la que no sean exigibles esos mínimos de dedicación, diligencia y atención, que son indispensables incluso en el más simple de los oficios y en la última de las categorías profesionales, salvo que se dé un verdadero afán de sacrificio por parte del trabajador y un grado intenso de tolerancia en el empresario, pues de no coincidir ambos, no cabe mantener como relaciones laborales normales aquellas en las que se ofrezcan tales carencias, al ser incuestionable que el trabajador ha de ofrecer unos rendimientos socialmente aceptables”.

La conclusió diagnòstica que, com a resultat de la revisió fàctica estimada, queda recollida al fet provat quart estableix que la demandant pateix *“trastorno límite de la personalidad grave, que coexiste con episodios depresivos recurrentes. Enfermedad de Crohn y artritis reumatoide seropositivo graves”.*

La sentència d'instància recull aquesta conclusió de l'informe del metge forense, - *“caracteriza de graves tanto el trastorno límite como los de carácter digestivo y articular, vulnerables al estrés”-* si bé després afegeix que el mateix informe *“aclara que el trastorno de personalidad no es una enfermedad mental grave, pese a que puede descompensarse en fases puntualmente severas,”*. I, a continuació, en base a aquestes consideracions i recomanacions, conclou la magistrada que *“la gravedad del cuadro clínico es, en este momento, susceptible de mejora a través del tratamiento expuesto y a salvo los eventuales periodos de IT en caso de crisis incapacitante”.*

La Sala, però, ha d'assumir plena i íntegrament la conclusió del metge forense, conforme cal un abordatge comunitari que minvi els elements estressants que descompensen el trastorn de personalitat de base i, de retruc, estabilitzar farmacològica i psicoterapèuticament la depressió associada al trastorn límit de la personalitat.

Per tant, mentre no consti aquest abordatge comunitari i no s'assoleixi aquesta estabilització, i romangui la gravetat de les tres patologies que conflueixen -trastorn límit de la personalitat, malaltia de Crohn i artritis reumatoides- sembla clar que la demandant no està en condicions de desenvolupar cap tipus d'activitat laboral o professional, per la qual cosa -amb estimació del recurs i revocació de la sentència d'instància- ha de ser-li reconeguda a la demandant el grau d'incapacitat absoluta.

S'ha d'estimar, per tant, recurs.

Per les raons exposades,

DECIDIM

Que hem d'estimar i estimem el recurs de suplicació interposat per [REDACTED] contra la sentència dictada pel jutjat del social número 7 dels de Barcelona en data 10.3.20, a les actuacions núm. 574/18 seguides contra INSTITUT NACIONAL DE LA SEGURETAT SOCIAL i, en conseqüència, amb revocació de la sentència d'instància i estimació de la demanda, declarar la demandant en situació d'incapacitat absoluta, derivada de malaltia comuna, amb dret a percebre una pensió del 100% d'una base reguladora de 2.255,60€ al mes, amb efectes del 14.3.18, i condemno l'entitat gestora a l'abonament de la mateixa des de l'especificada data d'efectes, més les millores que corresponguin.

Notifiqueu aquesta resolució a les parts i a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i expediu-ne un testimoniatge que quedarà unit al rotlle. Incorporeu l'original al llibre de sentències corresponent.

Un cop sigui ferma la sentència caldrà remetre al Jutjat d'instància les seves actuacions ja que és l'òrgan judicial competent per executar-la.

Aquesta resolució no és ferma i es pot interposar en contra recurs de cassació per a la unificació de doctrina, davant la Sala Social del Tribunal Suprem. El dit recurs s'haurà de preparar mitjançant escrit amb signatura d'Advocat i adreçat a aquesta Sala, on s'haurà de presentar en el termini dels deu dies següents a la notificació, amb els requisits establerts a l'Art.221 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social.

Així mateix, de conformitat amb allò disposat l'article 229 del text processal laboral, tothom que no ostenti la condició de treballador o drethavent o beneficiari del règim públic de la Seguretat Social, o no gaudeixi dels beneficis de justícia gratuïta legalment o administrativa reconeguts, o no es trobi exclòs pel que disposa l'article 229.4 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social, consignarà com a dipòsit al moment de preparar el recurs de cassació per unificació de doctrina la quantitat de 600 euros en el compte de consignacions que la Sala té obert en el BANC SANTANDER, nº 0965 0000 66, afegint a continuació sis dígits. Els quatre primers són els corresponents al número de rotlle de suplicació i els altres dos els dos últims números de l'any del rotlle esmentat. Per tant, el compte consta de setze dígits.

La consignació de l'import de la condemna, d'acord amb el que disposa l'art. 230 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social, quan així procedeixi, cal acreditar-la al temps de preparar el recurs en aquesta Secretaria i s'efectuarà en el compte de la Sala, amb el núm. 0965 0000 80, afegint a continuació sis dígits. Els quatre primers són els corresponents al número de rotlle de suplicació i els altres dos els dos últims números de l'any del rotlle esmentat. Per tant, el compte consta de setze dígits.

També és possible substituir la consignació en metàl·lic per l'assegurament de la condemna mitjançant un aval bancari emès per una entitat de crèdit. El document haurà de ser de duració indefinida i a pagar a primer requeriment.

SUPLI 4215/2020 7 / 7

Si el dipòsit o la consignació no és fan de forma presencial sinó mitjançant transferència bancària o per procediments telemàtics, a les dites operacions hauran de constar les següents dades:

El compte bancari al que es remetrà la quantitat és IBAN ES 55 0049 3569 920005001274. A la dada de "ordenant" caldrà indicar el nom de la persona física o jurídica que fa l'ingrés i el seu NIF o CIF. Com a "beneficiari" ha de constar la Sala Social del TSJ de Catalunya. Finalment, a "observacions o concepte de la transferència" cal introduir els 16 dígitos que consten en els paràgrafs precedents respecte al dipòsit i la consignació fets de forma presencial.

Així ho pronunciem, ho manem i ho signem.

PUBLICACIÓ. Avui, el Magistrat ponent ha llegit i publicat la sentència. En dono fe.

